

- 5'33

milions
de tones
de CO₂

**CONVENCIÓ
CATALANA
DEL CANVI
CLIMÀTIC**

Marc de referència. Resum.

**Generalitat
de Catalunya**

El canvi climàtic és un dels majors reptes actuals de la humanitat. Des de finals dels anys 70, alguns països han començat a engegar polítiques, a nivell mundial, per tal de lluitar contra aquest fenomen.

Catalunya ha d'elaborar la seva estratègia de lluita contra el canvi climàtic.

Un dels primers aspectes a treballar són quines actuacions es poden dur a terme per controlar i disminuir les nostres emissions de gasos amb efecte d'hivernacle. Per aquest motiu, durant aquest any està previst redactar el Pla d'acció per a la mitigació del canvi climàtic per al període 2008-2012, que s'ha d'elaborar i consensuar amb de la ciutadania.

Index

Antecedents:

- 3_ Què és el canvi climàtic?
- 4_ Les seves conseqüències
- 5_ Política internacional contra el canvi climàtic
- 7_ Política europea de lluita contra el canvi climàtic
- 9_ La política espanyola sobre el canvi climàtic

La política catalana contra el canvi climàtic:

- 10_ Catalunya: escenari de compliment de Protocol de Kyoto
- 11_ La Comissió Interdepartamental contra el Canvi Climàtic i
- 12_ l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic
- 13_ Convenció Catalana del Canvi Climàtic
- 15_ Declaració a favor del compliment del Protocol de Kyoto a Catalunya

16_ Glossari

— Què és el canvi climàtic?

La vida a la Terra és possible gràcies a l'energia solar que arriba principalment en forma de llum visible. Aproximadament el 30% de la radiació solar tornar a l'espai per l'acció de l'atmosfera exterior, però la resta arriba a la superfície terrestre, que la reflecteix en forma de radiació infraroja.

A l'atmosfera, que embolcalla el nostre planeta, hi ha una sèrie de gasos (sobretot el vapor d'aigua i el diòxid de carboni) que tenen un efecte d'hivernacle, és a dir, absorbeixen i reemetem la radiació infraroja. D'aquesta manera, impedeixen que part d'aquesta radiació escapi de la terra i contribueixen que la temperatura mitjana de l'aire superficial del planeta sigui apta per a la vida. L'efecte d'hivernacle és, per tant, un fenomen natural de l'atmosfera.

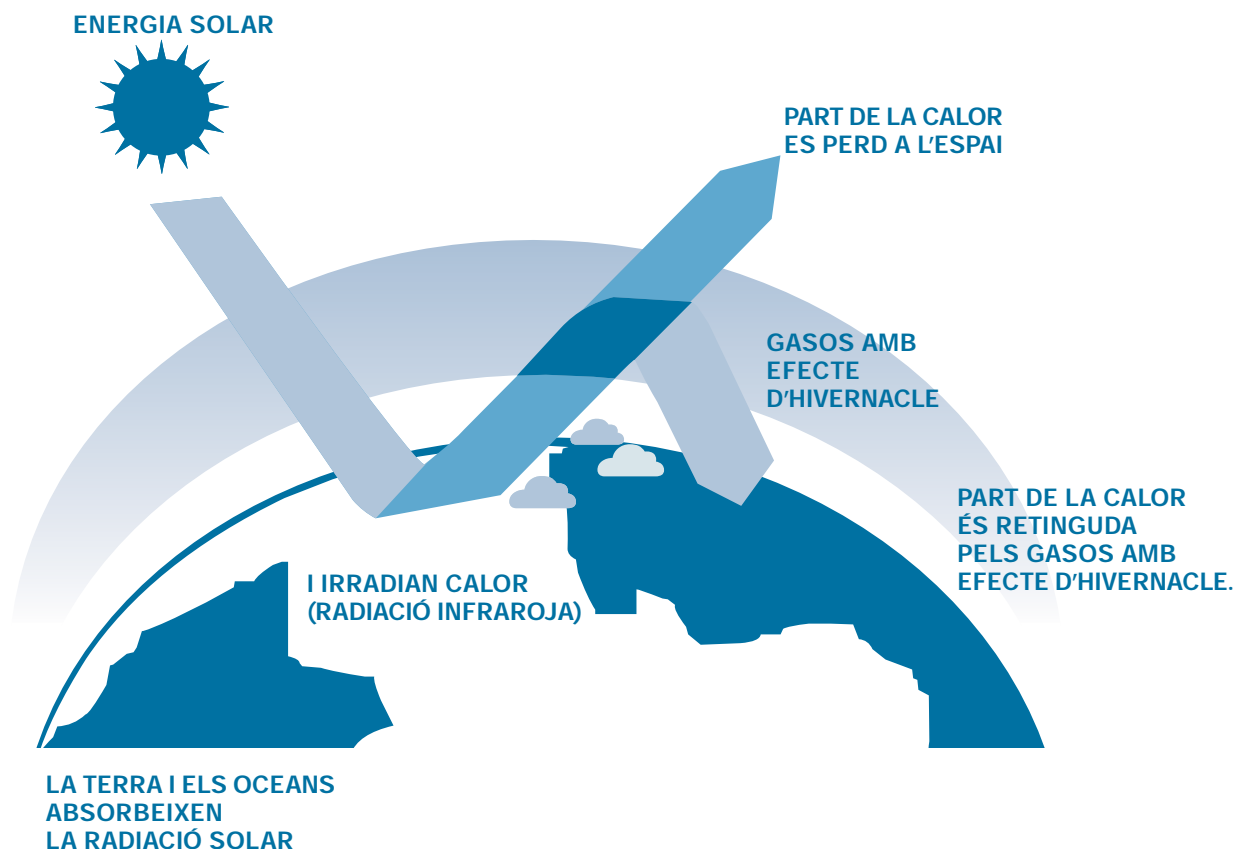
Segons l'article 1 del Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic (CMNUCC), s'entén per canvi climàtic ell canvi de clima atribuït directament o indirectament a l'activitat humana, que altera la composició de l'atmosfera mundial i que se suma a la variabilitat natural del clima, observada durant períodes de temps comparables.

El problema actual és que la quantitat d'aquests gasos naturals amb efecte d'hivernacle a l'atmosfera ha augmentat i que s'hi han abocat, a més, gasos amb efecte d'hivernacle no presents de forma natural a l'atmosfera. Aquests gasos, que tan sols representen aproximadament l'1% de l'atmosfera formen una barrera que reté la calor i manté el planeta 30 °C més calent que si aquesta capa no existís. Aquest canvi s'admet que posa en perill la composició, la capacitat de recuperació i la productivitat dels ecosistemes naturals i el mateix desenvolupament econòmic i social, la salut i el benestar de la humanitat.

Els gasos atmosfèrics que contribueixen a l'efecte d'hivernacle són:

- * el diòxid de carboni (CO₂)
 - * el metà (CH₄)
 - * l'òxid nítrós (N₂O)
 - * el vapor d'aigua
 - * l'ozó
 - * els halocarburs: els hidrofluorcarburs (HCFC), els perfluorcarburs (PFC) i l'hexafluorur de sofre (SF₆)
-

L'efecte d'hivernacle:

Conseqüències del canvi climàtic

Les conseqüències del canvi climàtic pronosticades per la comunitat científica són, entre d'altres, les següents:

- * Augment de la temperatura mitjana d'1,4^o C a 5,8^o C durant aquest segle.
- * Desertificació de certes zones del planeta
- * Pluges de caràcter torrencial en altres zones
- * Pujada del nivell del mar entre 9 i 88 cm per a l'any 2100, que inundaria zones avui densament poblades
- * Difusió de certes malalties de tipus tropical en zones avui de clima temperat.

A la Mediterrània, molt probablement el canvi climàtic implicarà un increment de les onades de calor i una disminució de la disponibilitat d'aigua. Els efectes d'això seran un major risc per a la salut, una reducció de la generació hidroelèctrica, una disminució de la producció agrícola i un increment dels incendis forestals. En funció dels graus que augmenti la temperatura, aquests impactes es produiran amb major o menor intensitat.

Política internacional contra el canvi climàtic

Davant la previsió d'un escalfament global de la Terra, l'any 1988 l'Organització Meteorològica Mundial (OMM) i el Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient (UNEP) van crear el **Panell Intergovernamental sobre Canvi Climàtic (IPCC)** que té com a missió avaluar la informació científica, tècnica i socioeconòmica pertinent per a la comprensió del risc del canvi climàtic induït pels humans.

L'IPCC té tres grups de treball i un equip especial sobre inventaris nacionals de gasos amb efecte hivernacle.

Grup de treball I: avalua els aspectes científics del sistema climàtic i del canvi de clima.

Grup de treball II: examina la vulnerabilitat dels sistemes socioeconòmics i naturals davant el canvi climàtic, les conseqüències negatives i positives d'aquest canvi, i les possibilitats per adaptar-s'hi .

Grup de treball III: avalua les opcions que permetrien limitar les emissions de gasos amb efectes d'hivernacle i mitigar per altres mitjans els efectes del canvi climàtic.

El Grup de Treball III del 4t informe de l'Estat del Canvi Climàtic va presentar a la Conferència de Bangkok (maig 2007) un document que identifica els sectors que tenen més opcions de mitigació del canvi climàtic, així com les tecnologies i pràctiques claus de mitigació que es poden desplegar en cada un d'aquests, tant les disponibles en l'actualitat com les que s'espera que es comercialitzin en les properes dècades. L'informe també proposa les polítiques, les mesures i els instruments sectorials que han demostrat ser ambientalment efectius, almenys en alguns casos estatals, en els seus sectors respectius.

Sectors que tenen més opcions de mitigació:

- * Subministrament d'energia
- * Transport
- * Edificis
- * Indústria
- * Agricultura
- * Silvicultura/boscos
- * Residus

Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic

El Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic (Nova York, 9 de maig de 1992) té com a objectiu l'estabilització de les concentracions de gasos amb efecte d'hivernacle a l'atmosfera a un nivell que eviti interferències **antropogèniques** perilloses en el sistema climàtic.

Així mateix, s'estableixen una sèrie de principis que han de respectar totes les Parts a l'hora d'adoptar les mesures encaminades a complir l'objectiu. L'obligació d'assolir els objectius del Conveni és responsabilitat compartida de totes les Parts que l'han ratificat però diferenciada d'acord amb el desenvolupament econòmic de cadascuna d'elles.

Protocol de Kyoto

El Protocol de Kyoto (desembre 1997), protocol vinculant de reducció de les emissions per al Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic, marca una fita històrica perquè per primera vegada els països industrialitzats aproven objectius quantitatius de reducció d'emissions, jurídicament vinculants.

El resultat de la conferència a Kyoto va ser que 38 països industrialitzats es van comprometre a reduir, individualment o conjuntament (durant el període 2008-2012) almenys el 5,2% de les seves emissions antropogèniques dels sis gasos amb efecte d'hivernacle objecte de control. Aquesta reducció s'haurà de fer respecte de la quantitat que emetien l'any 1990.

El Protocol inclou també el nivell de reducció d'emissions per a cada país. Espanya va ratificar el Protocol de Kyoto, per unanimitat de tots els partits polítics, i a la vegada es va incorporar a l'anomenada bombolla europea per la qual no pot augmentar les seves emissions més del 15%.

Així mateix, proposa un conjunt de polítiques i mesures amb l'objectiu de promoure el desenvolupament sostenible i facilitar el compliment dels compromisos quantificats de limitació i reducció de les emissions.

Principals reunions a nivell mundial de canvi climàtic:

- * Primera Conferència Mundial sobre el Clima (1979)
 - * Cimera de Rio de Janeiro (1992)
 - * Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic (1992)
 - * Conferència de les Parts 1 (COP 1) a Berlín (1995)
 - * Conferència de les Parts 2 (COP 2) a Ginebra (1996)
 - * Conferència de les Parts 3 (COP 3) a Kyoto (1997) (Protocol de Kyoto)
 - * Conferència de les Parts 6 (COP 6) a l'Haia (2000)
 - * Conferència de les Parts 6 bis (COP 6 bis) a Bonn (2001)
 - * Conferència de les Parts 7 (COP 7) a Marràqueix (2001)
 - * Conferència de les Parts 8 (COP 8) a Nova Delhi (2002)
 - * Conferència de les Parts 9 (COP 9) a Milà (2003)
 - * Conferència de les Parts 10 (COP 10) a Buenos Aires (2004)
 - * Conferència de les Parts 11 (COP 11/MOP 11) a Montreal (2005)
 - * Conferència de les Parts 12 (COP 12/MOP 12) a Nairobi (2006)
 - * Conferència de les Parts 13 (COP 13/MOP 13) a Bali (2007)
-

Política europea de lluita contra el canvi climàtic

Programa Europeu de Canvi Climàtic (PECC)

L'any 2000 la Comissió Europea va posar en marxa el I Programa europeu sobre el canvi climàtic (PECC I), a fi de preparar polítiques per assegurar que la UE aconseguixi la reducció del 8% d'emissions de gasos en el període 2008-2010.

Aquest Programa estava estructurat en dues fases:

- * En la primera (2000-2001) s'abordava la necessitat d'intensificar els esforços en investigació climàtica, en particular els impactes climàtics negatius sobre Europa, i el desenvolupament i la innovació tecnològica. Aquestes propostes es plasmen en la proposta de creació d'un espai europeu per a la investigació, el nou Programa marc d'investigació i desenvolupament tecnològic i la implementació de la vigilància global per al medi ambient i la seguretat (GMES).
- * La segona fase (2002-2003) tenia com a objectiu facilitar la implementació de les mesures identificades en la primera fase, així com investigar la viabilitat de mesures addicionals i avaluar el potencial de reducció d'emissions i la relació cost-benefici d'altres mesures ja identificades en la primera fase del programa, com els esquemes de gestió i auditoria energètica, i la promoció de les energies renovables per a la calefacció d'edificis.

El II Programa europeu sobre el canvi climàtic (PECC II) (2005) incorpora noves polítiques i mesures europees per tal de poder assolir reduccions d'emissions més significatives després del 2012.

Altres polítiques europees contra el canvi climàtic:

* **Directiva 2004/101/CE, inclusió dels mecanismes de flexibilitat del Protocol de Kyoto al mercat comunitari de drets d'emissió. (Modificació de la Directiva de comerç d'emissions 2003/87/CE)**

* **Plans nacionals d'assignació a Europa**

Es proposa portar a terme un acord internacional amb la finalitat de reduir el 30% de les emissions de gasos amb efecte hivernacle dels països desenvolupats (respecte a les emissions de 1990) d'ara al 2030. Paral·lelament, la UE haurà d'assolir el compromís de reduir el 20% de les seves emissions de gasos amb efecte hivernacle d'ara al 2020.

Directiva de comerç d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, 2003/87/CE

És la Directiva per la qual s'estableix un règim per al comerç de drets d'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle a la Comunitat. De moment, només té en compte les emissions de diòxid de carboni i una sèrie d'activitats incloses dintre dels sectors de producció d'energia i industrial.

Per aquestes instal·lacions els diferents governs atorguen una sèrie de drets d'emissió, d'acord amb les directrius europees. Al final de cada exercici les instal·lacions han de disposar de tants drets d'emissió com tones de CO₂ hagin emès. Això vol dir que si les seves emissions han estat per sota de les assignacions inicials, han pogut vendre aquests drets; per contra, si les seves emissions han estat superiors, han hagut de comprar la diferència en el mercat de drets d'emissió o accedir als mecanismes de flexibilitat previstos per les Nacions Unides.

— La política espanyola sobre el canvi climàtic

— Pla nacional d'assignació (PNA)

Constitueix el marc de referència, vigent només pels períodes que estableix la Directiva 2003/87/CE: 2005-2007 i 2008-2012. Determina el nombre total de drets d'emissió que s'assignaran a cada període per a cada instal·lació afectada per la Directiva.

El dret d'emissió és aquell dret subjectiu, de caràcter transmissible, que atribueix al seu titular la facultat d'emetre a l'atmosfera, des d'una instal·lació sotmesa a l'àmbit d'aplicació de la Llei 1/2005, una tona de CO₂ equivalent.

— Estratègia espanyola del canvi climàtic

És l'instrument planificador necessari per tal que les administracions públiques i els altres ens públics i privats interessats disposin d'un marc de referència que defineixi els àmbits i les àrees sectorials en què s'hagin d'adoptar polítiques i mesures per a:

- * mitigar el canvi climàtic
- * pal·liar els efectes adversos del canvi climàtic
- * fer possible el compliment dels compromisos internacionals adquirits per Espanya en canvi climàtic.

— Pla nacional d'adaptació al canvi climàtic

L'any 2006 s'elabora aquest Pla com a marc general de referència per a la coordinació entre administracions públiques per a les activitats d'avaluació d'impactes, vulnerabilitat i adaptació al canvi climàtic.

Organismes espanyols per a l'aplicació i la coordinació de polítiques contra el canvi climàtic:

- * **Consell Nacional del Clima**
 - * **Comissió de Coordinació de Polítiques de Canvi Climàtic**
 - * **Taules de diàleg social**
 - * **Oficina Espanyola del Canvi Climàtic**
-

— La política catalana contra el canvi climàtic

— Catalunya: escenari de compliment del Protocol de Kyoto

Pel que fa a les emissions totals de tones de CO₂ equivalents que s'emeten a Catalunya, es poden diferenciar:

* les que provenen de les instal·lacions que recull la Directiva 2003/87/CE, de comerç d'emissions, que segons el Pla nacional d'assignació 2005-2007 són aproximadament el 35% del total de Catalunya.

Els diferents sectors que generen les emissions difuses dels gasos amb efecte hivernacle són:

* **Energètic** * **Industrial** * **Agrícola, ramader i boscos**
* **Transport** * **Residencial i de serveis** * **Residus**

* el 65% restant, que corresponent a les emissions difuses, és a dir, les procedents del transport, l'habitatge, l'agricultura i la ramaderia, els residus i gasos fluorats i totes aquelles instal·lacions industrials que no inclou la Directiva.

Les emissions difuses són les que estan augmentant d'una manera més important i, a causa de la seva naturalesa, són possiblement les que requereixen esforços més grans a fi d'adaptar-nos als compromisos adquirits.

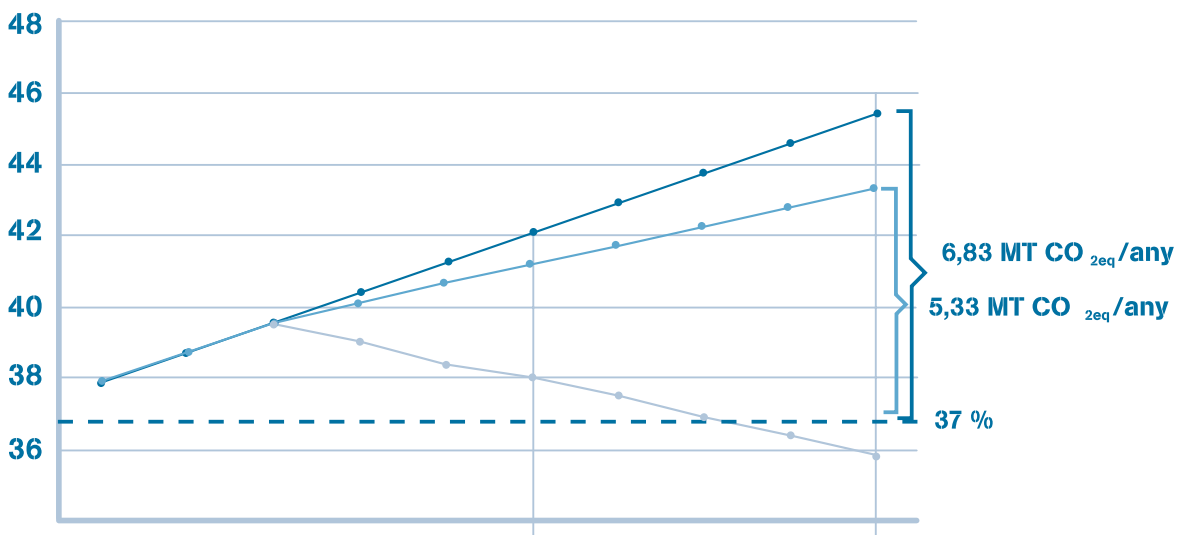
El Govern de Catalunya disposa d'un marc de competències que li permet el desenvolupament d'una política pròpia, transversal i ambiciosa en matèria de canvi climàtic en els anomenats sectors difusos com ara: la mobilitat, els residus, l'agricultura, el sector residencial, el comercial, la construcció o la indústria no inclosa al Directiva europea de comerç de drets d'emissió. Per aquest motiu, el Pla d'acció per a la mitigació del canvi climàtic a Catalunya 2008-2012 haurà de centrar les seves mesures en aquests sectors difusos.

Prenent com a referència el pla aprovat per la UE segons el qual cal reduir el creixement de les emissions dels sectors difusos al 37%, l'emissió total anual dels sectors difusos a Catalunya durant els anys del Protocol de Kyoto (2008-2012) no hauria de ser superior a 39,96 Mt.

Les darreres dades disponibles del 2005 mostren que les emissions dels sectors difusos a Catalunya van ser de 39,58 Mt. Per tant, a Catalunya, l'escrèix d'emissió als sectors difusos a l'any 2005 per assolir l'objectiu de no superar el 37% d'increment en relació a l'any base és de 2,62 Mt.

El creixement de les emissions dels sectors difusos no és lineal. Si es calcula la taxa de creixement a Catalunya des del 1990 fins al 2005, s'observa que ha estat del 3,12% anual. Cal destacar que en els últims anys s'han incorporat mesures que faran disminuir aquest creixement, com ara el Pla de l'energia, el Decret d'ecoeficiència, l'avaluació de plans i programes o les directrius de mobilitat entre d'altres. Simultàniament, però, Catalunya se situa en un context de previsió de creixement econòmic i demogràfic. Per tant, amb l'aplicació de les mesures previstes s'alentirà el ritme de creixement de les emissions, per bé que continuarà essent massa elevat. Per això es treballa amb la hipòtesi d'un creixement de les emissions dels sectors difusos del 2% anual. Aquesta reducció del ritme de creixement no serà suficient per assolir els compromisos de reducció d'emissions.

Evolució tendencial de les emissions de CO_{2eq} dels sectors difusos a Catalunya

Per tant, es planteja un escenari inicial de reducció addicional de 5,33 Mt CO_{2eq}/any durant el període 2008-2012 per al compliment del Protocol de Kyoto.

Comissió Interdepartamental contra el Canvi Climàtic

El 2006 es crea la Comissió Interdepartamental contra el Canvi Climàtic, sota la dependència del Departament de Medi Ambient i Habitatge, integrada per un representant de cadascun dels departaments de l'Administració de la Generalitat directament afectats. L'Oficina Catalana del Canvi Climàtic dona el suport tècnic a la Comissió.

Els objectius de la Comissió són:

- * Coordinar l'actuació del Govern de la Generalitat en l'àmbit de la lluita contra el canvi climàtic.
- * Impulsar actuacions de caràcter transversal entre els diferents departaments per afavorir l'adaptació al canvi climàtic per tal de disminuir els seus efectes a Catalunya.
- * Promoure accions de caràcter transversal entre els diferents departaments per disminuir les emissions dels gasos d'efecte hivernacle responsables del canvi climàtic.
- * Fer el seguiment i l'avaluació de les actuacions anteriors.

Oficina Catalana del Canvi Climàtic

També l'any 2006 s'estableix a la Direcció General de Polítiques Ambientals i Sostenibilitat del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya, la competència d'impulsar l'elaboració d'una estratègia contra el canvi climàtic i el compliment responsable del Protocol de Kyoto. Sota la dependència de la Direcció General es crea l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic, encarregada de vetllar per la implantació de les mesures contra el canvi climàtic i el compliment del Protocol de Kyoto.

El objectius generals de l'Oficina són:

- * Impulsar i desenvolupar el Pla d'acció per a la mitigació del canvi climàtic (vinculat a l'estratègia catalana per al desenvolupament sostenible).
- * Dinamitzar i coordinar totes les polítiques públiques per a la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle a Catalunya.
- * Desenvolupar i executar les polítiques domèstiques de reducció de gasos amb efecte d'hivernacle als sectors no inclosos en la Directiva 2003/87/CE anomenats sector difús.
- * Donar suport a les polítiques de reducció d'emissions en les instal·lacions incloses a la Directiva de comerç de drets d'emissió, així com la utilització si s'escau dels mecanismes de flexibilitat del Protocol de Kyoto.
- * Impulsar polítiques d'adaptació al canvi climàtic, amb especial atenció a les zones més vulnerables.
- * Impulsar polítiques per a aprofitar el potencial d'embornal dels boscos catalans.
- * Difondre i conscienciar la població, en especial, a través de les escoles i les universitats.
- * Donar suport a la comunitat científica catalana per a la recerca, l'estudi i la comprensió del canvi climàtic a Catalunya seguint les directrius europees i de les Nacions Unides.

— Convenció Catalana del Canvi Climàtic

La política de lluita contra el canvi climàtic es basa en objectius a mig i llarg termini, però també a començar a actuar de manera immediata.

Per aquest motiu, el Govern de la Generalitat està treballant per elaborar un **Pla d'acció per a la mitigació del canvi climàtic 2008-2012**. Aquest Pla recollirà una sèrie d'accions orientades especialment a la reducció d'emissions en els anomenats sectors difusos, com ara el transport i la mobilitat, els residus, l'agricultura o els boscos. Tot i així, no deixarà de banda el suport a les empreses afectades pel comerç de drets d'emissió o les accions destinades a millorar la diversificació de fonts energètiques o l'eficiència i l'estalvi energètic.

Per tal d'elaborar aquest Pla d'acció, el Govern de la Generalitat de Catalunya, a través de la Direcció General de Polítiques Ambientals i Sostenibilitat i l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic, amb la col·laboració de la Direcció General de Participació Ciutadana, organitzarà un procés de participació amb l'objectiu de convocar la societat catalana perquè proposi mesures i accions a incorporar en el Pla.

Hi ha una sèrie de característiques i d'aspectes del Pla que cal tenir en compte i que, alhora, constitueixen el marc de referència del procés de participació:

- * La participació en l'elaboració del Pla implica l'acceptació de la Declaració a favor del compliment del Protocol de Kyoto a Catalunya, on es fixen les qüestions bàsiques que cal admetre i compartir.
- * El Pla ha de reflectir les accions i mesures que es volen prendre durant els anys 2008-2012 per aconseguir reduir les nostres emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.
- * Les mesures i accions han de ser les més efectives, és a dir, les més fàcils de dur a terme i que més redueixin les emissions.
- * El Pla és d'àmbit català i el destinatari principal és el Govern, però, també, les diverses institucions, organitzacions i empreses que s'hi sentin vinculades.

El procés de participació per elaborar el Pla d'acció per a la mitigació del canvi climàtic es concentra en el marc de la celebració de la **Convenció Catalana del Canvi Climàtic**, que consta de les fases següents:

Fase 0: Sessions informatives per tal de difondre el projecte

Fase 1: Jornada inaugural.

Fase 2: Treball en àmbits i subàmbits de les accions i mesures principals.

Fase 3: Jornada de conclusions i proposta de pla d'acció.

A la fase 2, els grups es trobaran un total de dues vegades i estan distribuïts pels àmbits següents:

G1. Àmbit, acadèmic i professional

G2. Àmbit econòmic. Subàmbits:

G2.1. Empreses

G2.2. Sindicats

G2.3. Sector forestal i agropecuari

G3. Àmbit associatiu

G4. Àmbit d'Administració

G4.1. Administracions locals

G4.2. Administració autonòmica

Cada àmbit treballarà els temes següents: subministrament d'energia, transport, edificació, indústria, agricultura, silvicultura i boscos i residus.

A més del nucli de la Convenció, s'organitzaran altres sessions per ampliar aquesta participació com jornades a universitats, col·legis professionals, grups de ciutadans i participació dels mitjans de comunicació.

Les propostes no només se centraran en l'aportació de noves mesures i accions, sinó també en la prioritització d'aquelles establertes per les polítiques internacional, europea i espanyola. En aquest sentit, el Govern facilitarà als participants documentació amb la llista d'aquestes mesures i accions.

Per a més informació:

www.oficinacaniclimatic.cat

DECLARACIÓ A FAVOR DEL COMPLIMENT DEL PROTOCOL DE KYOTO A CATALUNYA

atès que:

1. La comunitat científica internacional aplegada en el Panel Intergovernamental del Canvi Climàtic (IPCC) de les Nacions Unides (2007) estableix que el canvi climàtic és inequívoc.
2. La comunitat científica internacional aplegada en el Panel Intergovernamental del Canvi Climàtic (IPCC) de les Nacions Unides assegura, amb un 90% de certesa, que aquest escalfament ha estat provocat per l'activitat humana, que ha generat un augment notable de les concentracions atmosfèriques globals dels gasos amb efecte d'hivernacle (diòxid de carboni, metà i òxid nitrós principalment) des del 1750, i que actualment superen amb escreix els valors preindustrials i són responsables de l'escalfament global.
3. Aquestes emissions estan causades principalment per l'ús de combustibles fòssils per a la producció d'energia per al transport, la indústria, la gestió dels residus, el sector agrícola i, en general, per les pautes de consum de les societats desenvolupades del nostre planeta.
4. A la Mediterrània, segons els informes de Nacions Unides del 2007, en un escenari d'absència d'accions per a la reducció de les emissions, molt probablement el canvi climàtic implicarà un increment de les onades de calor i una disminució de la disponibilitat d'aigua. Els efectes d'això seran un major risc per la salut, una reducció de la generació hidroelèctrica, una disminució de la producció agrícola i un increment dels incendis forestals, amb el conseqüent impacte sobre el model econòmic, territorial i ambiental de Catalunya.
5. La comunitat científica planteja que la intensitat dels efectes del canvi climàtic depèn del grau d'augment de la temperatura i planteja accions possibles per mitigar-ne els efectes.
6. L'11 d'abril de 2002 el Congrés dels Diputats va aprovar per unanimitat la ratificació del Protocol de Kyoto per part de l'Estat espanyol, que el 31 de maig de 2002 l'havia aprovat davant les Nacions Unides. El compromís de reducció d'emissions per al període 2008-2012 és el primer pas cap a la mitigació dels efectes del canvi climàtic. Tot i així, les accions que s'han dut a terme no han estat suficients i ens trobem molt lluny d'assolir el nostre compromís.

concloem que:

1. El canvi climàtic esdevé un dels majors reptes de la humanitat pel segle XXI amb conseqüències ambientals, econòmiques i socials de grans magnituds.
2. Sense perjudici de la necessitat d'abordar una estratègia a llarg termini, Catalunya té l'obligació immediata de complir el Protocol de Kyoto, la qual cosa és responsabilitat de tots: administracions públiques, empreses, actors socials i ciutadans, per actuar amb urgència i emprendre mesures que permetin reduir les nostres emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.

Glossari

Clima

Estat mitjà de les variables de l'atmosfera.

Radiació infraroja

La radiació infraroja o d'ona llarga és emesa per la superfície de la Terra, l'atmosfera i els núvols. És una radiació de baixa energia. És un tipus de radiació electromagnètica de major longitud d'ona que la llum visible, però menor que la del microones.

Conseqüentment, té menor freqüència que la llum visible i major que les microones.

Ecosistema

Grup d'organismes vius que interaccionen entre si i amb el seu entorn.

Antropogènic

Tot allò produït per l'acció humana.

Mitigació

El propòsit de la mitigació és la reducció de la vulnerabilitat, és a dir, l'atenuació dels danys potencials sobre la vida i els béns causats per un fenomen de caràcter geològic, hidrològic, sanitari i situacions fortuïtes (incendis, etc.).

S'entén, també, per mitigació el conjunt de mesures que es poden prendre per contrarestar o minimitzar els impactes ambientals negatius que puguin tenir algunes intervencions andrògenes.

Desenvolupament sostenible

Desenvolupament sobre la base de la satisfacció de les necessitats actuals sense hipotecar les de les generacions futures.

Efecte hivernacle

Procés consistent en l'absorció de la radiació infraroja o d'ona llarga provinent de la superfície de la Terra, amb el conseqüent escalfament de l'atmosfera.

Emissió

Alliberació de gasos d'efecte hivernacle a l'atmosfera.

Gas d'efecte hivernacle (GEH)

Gas present a l'atmosfera que absorbeix la radiació infraroja emesa per la superfície de la Terra, provocant, conseqüentment, una pujada de la temperatura de la superfície terrestre. Poden ser d'origen natural o antropogènic. Components gasosos de l'atmosfera que absorbeixen i remetent radiació infraroja, produïts tant per processos naturals com antropogènics. Els gasos amb efecte d'hivernacle regulats al Protocol de Kyoto són sis: diòxid de carboni (CO₂), metà (CH₄), òxid nítrós (N₂O), hidrofluorcarburs (HFC), perfluorcarburs (PFC), hexafluorur de sofre (SF₆).

Diòxid de carboni (CO₂)

Gas d'efecte hivernacle que es produeix de forma natural o antròpica, com a conseqüència de la combustió dels combustibles fòssils. És el principal gas responsable del canvi climàtic.

Metà (CH₄)

Gas d'efecte hivernacle produït en la descomposició anaeròbia de residus d'abocadors, digestió intestinal d'alguns animals, crema de combustibles fòssils, etc.

Òxid nítrós (N₂O)

Gas d'efecte hivernacle generat durant la descomposició de la matèria orgànica en ambients pobres en oxigen, com en zones inundades, arrossars, zones pantanoses. També es produeix en la crema de combustibles fòssils i de biomassa.

Halocarburi

Compost que conté carboni i clor, brom o fluor. Poden actuar com a gasos d'efecte hivernacle.

Hidrofluorcarburi (HFC)

Utilitzat també en sistemes de refrigeració. És el substitut dels CFC, però també té un alt poder d'efecte hivernacle.

Perfluorcarburi (PFC)

Gas d'efecte hivernacle. Produït en la

indústria de l'alumini. També és un substitut dels CFC en la fabricació de semiconductors.

— **Hexafluorur de sofre (SF₆)**

Un dels principals GEH. S'usa en sistemes de refrigeració, aïllament, etc.

— **Ozó**

Gas present a la troposfera i a l'estratosfera. L'ozó troposfèric és un gas d'efecte hivernacle. L'ozó estratosfèric és el component de la capa d'ozó que ens protegeix de les radiacions ultraviolades del sol.

— **CO₂ equivalent**

Concentració de diòxid de carboni que podria causar el mateix efecte hivernacle que un altre gas.

— **Canvi climàtic**

Variació en l'estat mitjà del clima durant un període de temps relativament llarg. Pot ser degut a canvis naturals o induïts per les activitats humanes. Canvi en què la composició de l'atmosfera s'altera considerablement.

— **Programa de les nacions unides per al medi ambient (UNEP)**

Coordina les activitats relacionades amb el medi ambient, assistint els països en la implementació de polítiques mediambientals adequades i fomentant el desenvolupament sostenible.

La seva missió és proporcionar lideratge i promoure els esforços conjunts per tenir cura del medi ambient, alentint, informant i capacitant les nacions i els pobles perquè millorin la seva vida sense comprometre les futures generacions.

— **Organització Meteorològica Mundial (OMM)**

Depèn de l', va nèixer l'any i en l'actualitat compta amb un total de 188 territoris i estats membre. Els seus objectius són:

- * Facilitar la cooperació mundial, establint xarxes d'estacions per fer observacions meteorològiques així com observacions geofísiques, hidrològiques i altres relacionades amb la meteorologia.
- * Promoure l'establiment i el manteniment de sistemes per a l'intercanvi ràpid d'informació meteorològica.
- * Promoure l'estandardització d'observacions meteorològiques i assegurar la publicació uniforme d'observacions i estadístiques.
- * Promoure les aplicacions de la meteorologia en l'aviació, la navegació per mar, l'agricultura i altres activitats humanes.
- * Promoure la cooperació entre serveis meteorològics i hidrològics.
- * Fomentar la recerca i la formació en el camp de la meteorologia.

www.oficinacanviclimatic.cat